

Likabehandlingsplan

plan för arbetet mot trakasserier, diskriminering och
kränkande behandling

Solrosens förskola

Giltighetstid: (datum fr.o.m. 2021-09-30 – t.o.m. 2022-09-30)

Ansvariga: Rektor Helene Persson

1. Syfte och bakgrund

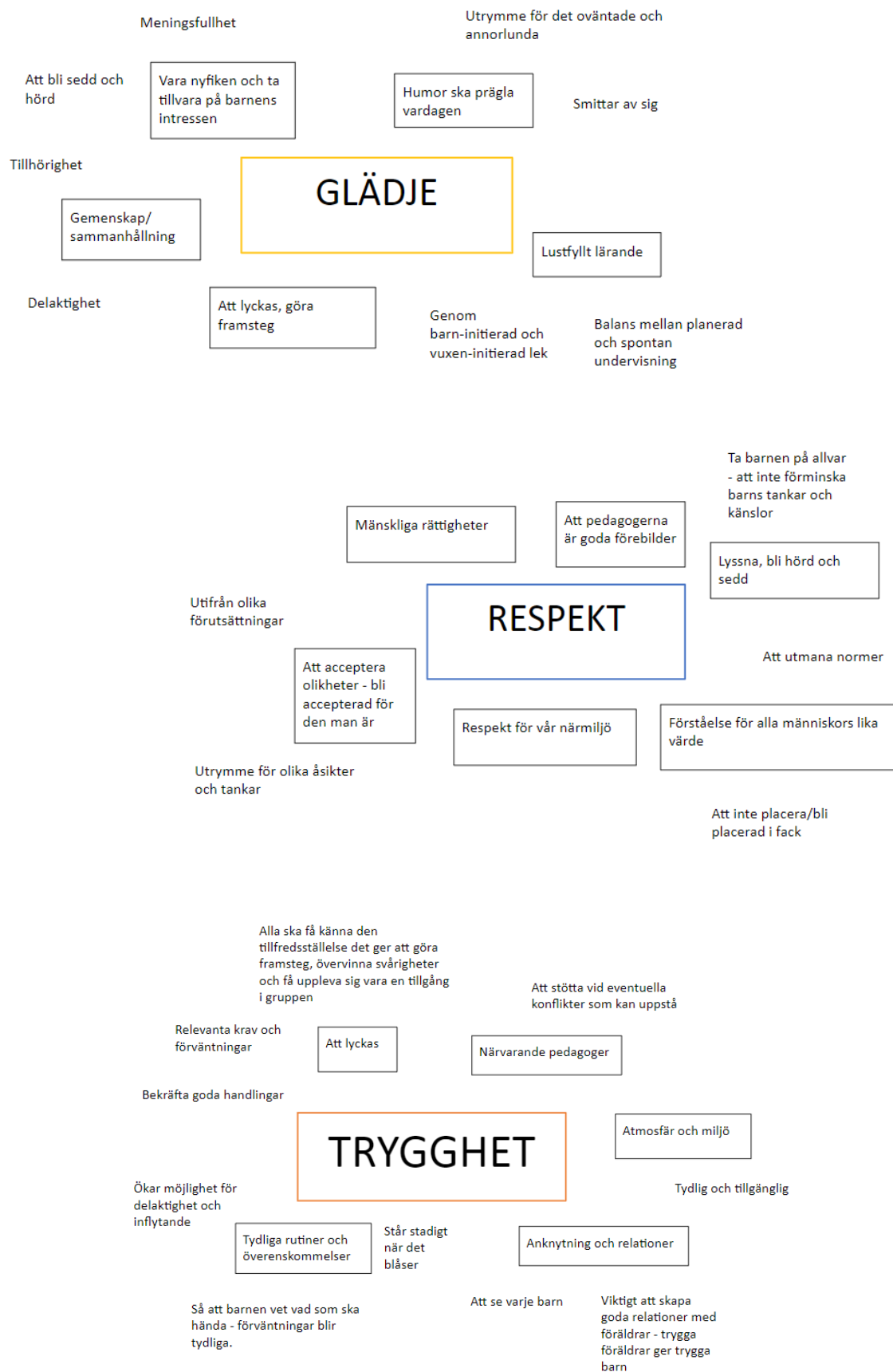
Det råder ett absolut förbud mot att kränka, diskriminera eller trakassera barn/elever. All personal har handlingsplikt och skyldighet att utreda och vidta åtgärder. Syftet med en likabehandlingsplan är att barn och elever ska skyddas mot diskriminering, trakasserier och kränkande behandling. Planen beskriver enhetens systematiska arbete, för barn/elever, personal och vårdnadshavare.

Skollagen fastställer att alla skolformer ska arbeta målinriktat för att förebygga och förhindra kränkande behandling. En plan för arbetet ska varje år beskriva verksamhetens mål och de åtgärder som planeras. Genomförandet av dessa åtgärder ska sedan utvärderas i efterföljande års plan. Skolverket anger att planen ska utgå från en kartläggning av nuläget, som beskriver risker och analyserar orsaker.

2. Vision och arbetsätt

I detta avsnitt presenteras de bilder som har fungerat som stöd och dokumentationsform för Solrosens likabehandlingsarbete. Det har förts fortlöpande samtal om förhållningssätt och praktik kring Solrosens värdeord - *respekt*, *glädje* och *trygghet*, som tillsammans utgör avgörande delar i vår strävan att skapa bästa möjliga förutsättningar för varje barn att utvecklas och lära.

3. Kartläggning av riskområden

Här beskrivs de riskområden vi har uppmärksammat (utifrån diskrimineringsgrunderna i diskrimineringslagen).

1. Attityder och språkbruk

- Personalen har utifrån observationer uppmärksammat att det kan finnas risk för attityder och språkbruk mellan barnen som strider mot vår värdegrund, vilket kan bidra till en otrygg miljö.

4. Mål för arbetet

Se övergripande mål för arbetet i del. 2. Vision och arbetssätt. Här presenteras konkreta mål utifrån kartläggningen.

1. Alla på förskolan ska känna sig trygga och bemöta varandra/bli bemötta på ett respektfullt sätt. Alla ska känna sig välkomna och känna att de får vara med.

5. Handlingsplan

Under denna rubrik anges aktiva åtgärder för att nå målen.

1. Personalen ansvarar för att det alltid finns en närvarande vuxen där barnen finns som kan stötta i leken. Gemensamt ansvar över alla barn på förskolan, den som är närmast hjälper till. Likabehandlingsgruppen ansvarar för att uppföljning och utvärdering genomförs.

2. Vi tränar på turtagning och att alla får vara delaktiga i leken.

Likabehandlingsgruppen ansvarar för att frågan sedan följs upp i mars och utvärderas i augusti.

6. Utvärdering av genomförda insatser

Här beskrivs resultaten för de tidigare planerade och nu genomförda insatserna.

Vi har fortlöpande genomfört ett aktivt arbete för att främja trygghet, respekt och glädje (förskolans värdeord). Dock har vi upplevt en problematik i relation till att utvärdera de insatser som beskrivs i föregående likabehandlingsplan. Förra årets likabehandlingsplan var inte förankrad hos samtlig personal och skrevs i all hast vilket har resulterat i att de planerade insatserna inte heller har genomförts, följts upp eller utvärderats. Mot bakgrund av denna problematik har vi startat upp en likabehandlingsgrupp, en personal från varje avdelning som möts en gång i månaden för att arbeta med de olika delarna i likabehandlingsplanen. Likabehandlingsarbetet lyfts även med samtlig personal på exempelvis utvecklingsdagar och APT. Vår förhoppning är att insatsen ska leda till mer

inflytande och delaktighet i likabehandlingsarbetet för både barn, personal och vårdnadshavare.

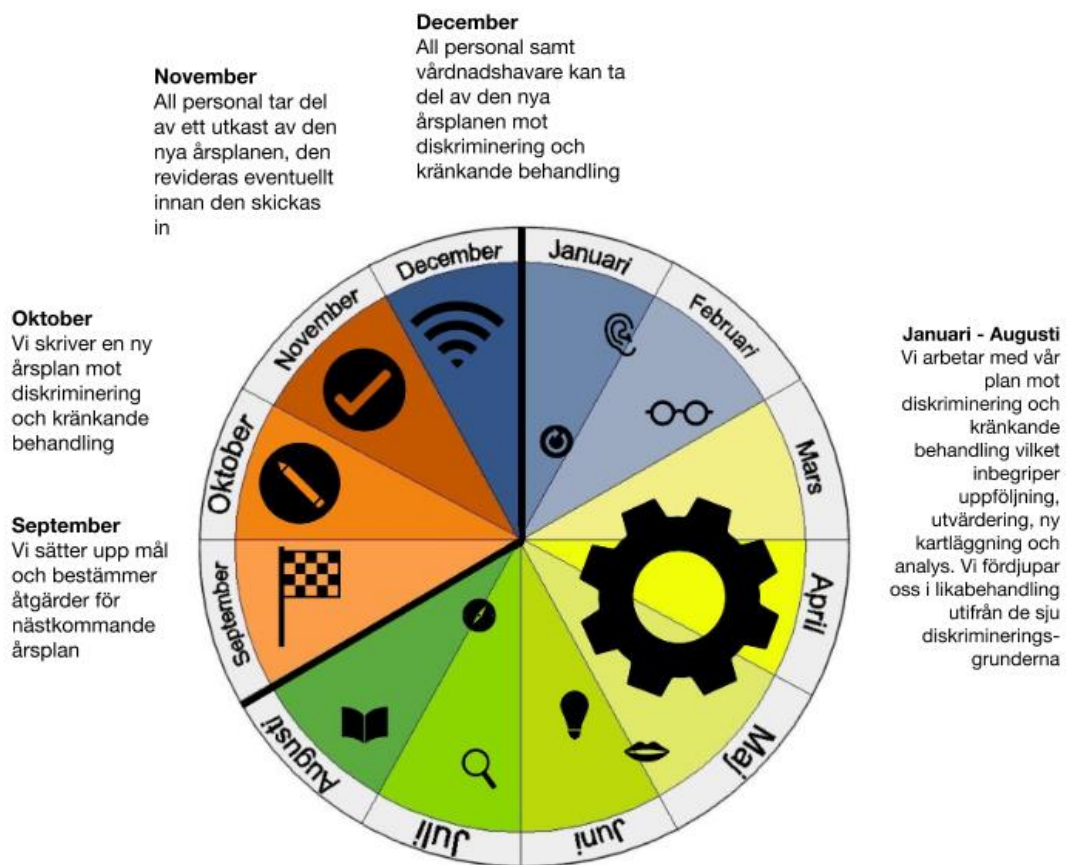
7. Barnens delaktighet i arbetet

Här beskrivs hur barnen medverkar i arbetet.

1. Personalen för fortlöpande samtal med barnen kring attityder och språkbruk. När situationer uppstår på gården eller inomhus uppmärksammar vi barnen och uppmuntrar dem till att berätta om eventuella händelser som uppstår. Vi arbetar med barnen kring målområden som respekt, solidaritet - hur man är "en bra kompis", med stöd av barnsamtal/intervjuer, böcker, filmer, etc.

8. Årshjul för likabehandlingsarbetet

Arbetet med likabehandlingsplanen genomförs utifrån följande årshjul.

9. Rutiner för akuta situationer

Rutiner vid akuta situationer

Alla anställda inom barn- och utbildningsförvaltningen har handlingsplikt och skyldighet att agera. Det är mycket viktigt att alla anställda tar signaler om trakasserier och kränkande behandling på allvar och agerar snabbt.

- Vid kännedom om att ett barn blivit utsatt för kränkning, trakasserier eller diskriminering skall detta förhindras och omgående anmälas till rektor.
- Rektor informerar i sin tur huvudman och skickar in en anmälan om kränkande behandling.
- Rektor ansvarar för att skyndsamt starta en utredning om vad som skett och vidta utredning och åtgärder för att förhindra fortsatta kränkningar.

Rutiner för att utreda, åtgärda och dokumentera när barn kränker barn

Den som ser kränkande behandling ska snabbt agera och bryta situationen. Vi fortsätter att arbeta mot kränkande behandling genom:

- Observation
- Kartläggning
- Främjande arbete genom bland annat samtal med barngruppen och att föregå med gott exempel.
- Förebyggande arbete exempelvis genom att pedagogerna finns nära barnen och genom att arbeta med barngruppen utifrån vårt värdegrundsmaterial.
- Vi anmäler i LISA vid kränkningar eller diskriminering.
- Uppföljning genom samtal i arbetslaget, på förskolan och vid behov också föräldrasamtal.

Rutiner för att utreda, åtgärda och dokumentera när vuxen kränker eller diskriminerar barn

Diskriminerings- och skollagen innehåller ett absolut förbud för anställda att utsätta ett barn för någon form av trakasserier eller kränkande behandling. Alla anställda inom barn- och utbildningsförvaltningen har handlingsplikt och skyldighet att agera och vidta åtgärder om något barn utsätts för diskriminering, trakasserier eller kränkande behandling.

- Vid akuta situationer som behöver avbrytas omgående ansvarar de närvarande pedagogerna för att bryta situationen.
- Anställd informerar rektor omgående om händelse som kan ifrågasättas utifrån likabehandlingsplanen.
- Rektor agerar skyndsamt och informerar huvudmannen.
- Utredning ansvarar rektor eller annan person med ledningsfunktion för.
- Kartläggning av händelseförloppet görs av rektor tillsammans med arbetslaget eller lämplig person beroende på situation.
- Vid arbetsrättsliga åtgärder, tas även kontakt med personens fackliga organisation.

9. Definitioner och begrepp

Diskrimineringsgrunderna i diskrimineringslagen

Med diskrimineringsgrund menas de kategorier av personer eller de karakteristika som skyddas av diskrimineringslagstiftningen:

• *Kön*

Diskriminering och trakasserier som har samband med kön kan vara utfrysning, förlöjligande och skämt kopplade till barns könstillhörighet. Sexuella trakasserier är kränkningar av sexuell natur. De kan ta sig uttryck i sexualiserat språkbruk, tafsande eller visning av pornografiskt material. Vuxna i skolan måste vara uppmärksamma på och agera i situationer där barnens lek inte präglas av frivillighet, ömsesidig nyfikenhet och intresse.

• *Könsidentitet eller könsuttryck (i diskrimineringslagen könsöverskridande identitet eller uttryck)*

Att någon inte identifierar sig med sin biologiska könstillhörighet som kvinna eller man eller genom sin klädsel eller på annat sätt ger uttryck för att tillhöra ett annat kön

• *Etnisk tillhörighet*

Diskriminering och trakasserier som har samband med etnisk tillhörighet kan vara förlöjligande eller skämt kopplat till en grupp personer med samma nationella eller etniska ursprung, ras eller hudfärg. Skolan/förskolan har ett ansvar att arbeta mot rasism och främlingsfientlighet.

• *Religion eller annan trosuppfattning*

Skolan/förskolan får inte missgynna något barn på grund av hens religion. I skolan ska föräldrar kunna lämna sina barn utan att de blir ensidigt påverkade till förmån för den ena eller andra åskådningen. Skolan är skyldig att se till barnets bästa och alla barn har rätt till kunskap och lärande, tankefrihet och religionsfrihet. Begreppet annan trosuppfattning innefattar uppfattningar som har sin grund i eller har samband med en religiös åskådning, till exempel buddism, ateism eller agnosticism.

• *Funktionsnedsättning (i diskrimineringslagen funktionshinder)*

Funktionsnedsättningar kan vara fysisk, psykisk eller intellektuell och påverka livet på olika sätt. Hit räknas både sådana som syns, och sådana som inte märks lika lätt, som exempelvis allergi, hörsel och synskador, ADHD och dyslexi. Graden av funktionsnedsättning har ingen betydelse. Anm. Funktionshinder uppstår när personer med funktionsnedsättning upplever begränsning i relation till

omgivningen. Funktionshinder är inte en egenskap hos individen utan det är miljön som kan vara funktionshindrade.

• *Sexuell läggning*

Skolan/skolan ska förebygga och förhindra diskriminering och trakasserier på grund av sexuell läggning. Med sexuell läggning menas homosexualitet, bisexualitet och heterosexuallitet. Skolan har ett särskilt ansvar att förmedla samhällets gemensamma värdegrund till barnen.

• *Ålder*

Det är fortsatt tillåtet att särbehandla på grund av ålder om:

- särbehandling gäller tillämpning av bestämmelse i förskola, förskoleklass, skolbarnomsorg, grundskola, särskola och specialskola samt om
- särbehandling har ett berättigande syfte och de medel som används är lämpliga och nödvändiga.

Direkt diskriminering

Att någon missgynnas genom att behandlas sämre än någon annan. För att det ska röra sig om diskriminering ska missgynnandet ha samband med någon av diskrimineringsgrunderna. Direkt diskriminering känns igen genom likartade fall behandlas olika. Ett exempel kan vara när en flicka nekas tillträde till ett visst gymnasieprogram med motiveringen att det redan går så många flickor på detta program.

Indirekt diskriminering

Med indirekt diskriminering menas lika behandling av olika fall. Krav som verkar neutrala men som i praktiken innebär att en viss grupp missgynnas. Det sker t.ex. när skolan tillämpar en bestämmelse eller ett förfaringsätt som verkar vara neutralt, men som i praktiken missgynnar ett barn med ett visst kön, viss etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning eller sexuell läggning. Om exempelvis alla barn serveras samma mat, diskriminerar skolan indirekt de barn som på grund av religiösa skäl behöver annan mat.

Bristande tillgänglighet

Bristande tillgänglighet är när en person med en funktionsnedsättning missgynnas genom att en verksamhet inte vidtar skäliga tillgänglighetsåtgärder för att den personen ska komma i en jämförbar situation med personer utan denna funktionsnedsättning. Den som låter bli att genomföra skäliga tillgänglighetsåtgärder kan komma att göra sig skyldig till diskriminering.

Trakasserier

Ett handlande som kränker någons värdighet och som har samband med någon av diskrimineringsgrunderna. Begreppet "sexuella trakasserier" innebär ett handlande

av sexuell natur som för den skull inte behöver ha samband med någon av diskrimineringsgrunderna. Anm. Diskriminering är när en vuxen i skolan missgynnar ett barn och det har samband med någon av diskrimineringsgrunderna. Trakasserier som utförs av skolans personal kan också vara diskriminering och kan t.ex. ske genom skolans regler, undervisning, läroböcker etc.

Kränkande behandling enligt skollagen

Skolan/skolan ska förebygga och förhindra det som i skollagen benämns som kränkande behandling såsom mobbning och rasistiska beteenden. Det definieras som ett uppträdande som, utan att ha någon koppling till någon särskild diskrimineringsgrund, kränker ett barns eller en elevs värdighet. Kränkningar kan vara fysiska, verbala, psykosociala, texter och bilder.

Fler begrepp

• *Mobbning*

En upprepad negativ handling när någon eller några medvetet och med avsikt tillfogar eller försöker tillfoga en annan skada eller obehag.

• *Rasism*

En föreställning om den egna folkgruppens överlägsenhet utifrån uppfattningen om att det finns biologiska skillnader mellan folkgrupper och att vissa folkgrupper är mindre värda och därmed legitima att förtrycka, utnyttja eller kontrollera.

• *Främlingsfientlighet*

Rädsla för och/eller stark motvilja mot grupper som definieras genom fysiska, kulturella/etniska eller beteendemässiga karakteristika.

• *Homofobi*

En uppfattning eller medveten värdering hos en individ, en grupp eller ett samhälle och som ger uttryck för en starkt negativ syn på homo- eller bisexuella personer.